

หน่วยที่ 7

พิธีการของลูกเสือ

หน่วยที่ 7

พิธีการของลูกเสือ

สาระการเรียนรู้

1. พิธีราชสดุดี
2. พิธีทบทวนคำปฏิญาณและสวนสนาม
 - การจัดขบวนแถว
 - การทำความเคารพของลูกเสือ
 - การทำความเคารพของผู้ถือป้าย
 - การทำความเคารพของผู้ถือธง
3. พิธีสำรวจตนเอง
 - แบบสำรวจตนเอง
4. พิธีเข้าประจำกอง
 - ระดับแถบ 3 สี

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อศึกษาจบเนื้อหาแล้ว ลูกเสือสามารถ

1. บอกความหมาย ความสำคัญ และยกตัวอย่างพิธีการสำคัญของลูกเสือได้
2. ปฏิบัติตนตามพิธีการของลูกเสือแต่ละพิธีได้ถูกต้อง
3. เป็นผู้ที่มีระเบียบวินัยในตนเอง
4. เป็นผู้สุภาพเรียบร้อยและรับผิดชอบ

เนื้อหา

พิธีการของลูกเสือ

พิธีการของลูกเสือ เป็นกิจกรรมสำคัญที่ถือว่าเป็นประเพณีปฏิบัติในวันสำคัญของลูกเสือ เป็นพิธีที่มีความศักดิ์สิทธิ์น่าเชื่อถือ มักจะเป็นพิธีการที่เกี่ยวข้องกับคนจำนวนมาก ผู้ที่ได้รับเชิญให้เข้าร่วมพิธีจะถือว่าได้รับเกียรติอย่างสูง ดังนั้นจึงต้องปฏิบัติให้ถูกต้อง และกระทำให้สมกับเกียรติที่ได้รับ พิธีการที่สำคัญของลูกเสือได้แก่

1. พิธีราชสดุดี

เป็นพิธีการเริ่มแรก ก่อนจะดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาลูกเสือในแต่ละปีการศึกษา เพื่อถวายเป็นราชสักการะ แด่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบิดาแห่งลูกเสือไทย และเพื่อรำลึกนึกถึงลอร์ด เบเดล โพลล์ ผู้ให้กำเนิดลูกเสือโลก พิธีนี้จะเป็นพิธีที่เป็นทางการมีความขลังและศักดิ์สิทธิ์ ลูกเสือทั้งหมดต้องเข้าร่วมในพิธี ดังนั้น พิธีจึงมักจะทำให้บริเวณที่มีพื้นที่ที่สามารถรองรับจำนวนลูกเสือได้ทั้งหมด เช่น สนามหน้าเสาธง หรือในหอประชุม เป็นต้น

ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบต้องเตรียมพระบรมรูป พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ประทับบนโถ๊ะที่สูงพอสมควร ปูด้วยผ้าขาวจัดให้เรียบร้อยสวยงาม ด้านหน้าพระบรมรูปจัดเตรียมเครื่องบูชาประกอบด้วย ธูป 1 ดอก เทียน 1 เล่ม เครื่องบวงสรวง ผลไม้ 5-7-9 อย่างตามความเหมาะสม บัณฑิต ชีการ์ พานสำหรับวางมาลัยกร

ภาพที่ 7.1 พระรูปพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวและเครื่องบูชา

การเตรียมการ จัดคนรับหมวกประธาน 1 คน ถือนพานมาลัยกร 1 คน เทียนชนวน 1 คน พิธีการจะเริ่มจาก ผู้กำกับที่เป็นพิธีกรจะสั่งลูกเสือทั้งหมดเข้าประจำที่ ลูกเสือทั้งหมดเข้าแถวตอนลึก เป็นกอง หันหน้าเข้าหาพระรูป กองแรกจะอยู่ด้านขวาสุด ไล่ไปตามลำดับ ท่างพระรูปพอสมควร ผู้กำกับลูกเสือทั้งหมดมาเข้าแถวข้างหน้าระหว่างกองลูกเสือกับพระรูป

เมื่อได้เวลา พิธีกรจะเชิญประธาน ประธานจะเดินไปยังหน้าพระบรมรูป ถอดหมวกส่งให้ผู้รับหมวก ถวายคำนับ รับมาลัยกรจากเจ้าหน้าที่ สวมพระกรพระบรมรูปที่ถือนวชิราวุธ หรือวางถวายไว้บนพานที่หน้าพระบรมรูป ถวายบรันตี ชีการ์ และเครื่องบวงสรวงตามลำดับ รับเทียนชนวนจุดเทียนและธูปตามลำดับ เสร็จแล้วลงนั่งคุกเข่า ประนมมือ ถวายบังคม 3 ครั้ง แล้วลุกขึ้นยืน ถวายคำนับอีกครั้ง ถอยหลังมายืนที่เดิมเตรียมถวายราชสดุดี ก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้าครึ่งก้าว คุกเข่าขวาลงกับพื้น นั่งบนส้นเท้าขวา ท่อนแขนซ้ายวางพาดบนเข่าซ้ายขวากับเข่า ขนานกับพื้นและลำตัว หมวกอยู่บนฝ่ามือซ้าย เมื่อร้องเพลงราชสดุดี โนมตัวไปข้างหน้า ก้มศีรษะลงเล็กน้อย เมื่อจบเพลง เงยหน้าแล้วลุกขึ้น

ภาพที่ 7.2 การจัดแถวของลูกเสือในพิธีราชสดุดี

ขณะที่ประธานเดินไปจุดธูปเทียนบูชาพระบรมรูป ทุกคนยืนตรง เมื่อประธานนั่งคุกเข่าถวายบังคม ทุกคนนั่งลงอยู่ในท่าเตรียมถวายราชสดุดี เมื่อประธานถอยมานั่งในท่าเตรียมถวายราชสดุดี ทุกคนร้องเพลงราชสดุดีพร้อมกันจนจบ เมื่อร้องเพลงจบพิธีกรสั่ง “ลุก” ทุกคนยืนขึ้นสวมหมวกกลับสู่ท่าตรง พิธีกรเชิญประธานตรวจกองแล้วกลับ พิธีกรนัดหมายดำเนินกิจกรรมต่อไปตามลำดับ

หมายเหตุ ลูกเสือหญิงให้นั่งบนส้นเท้า คุกเข่าทั้งสองข้าง

2. พิธีทบทวนคำปฏิญาณและสวนสนาม

เป็นพิธีการที่ลูกเสือจะแสดงความกตัญญูตเวที และรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบิดาแห่งลูกเสือไทย เนื่องในวันคล้ายวันสถาปนาลูกเสือไทย ซึ่งจะจัดขึ้นในวันที่ 1 กรกฎาคมของทุกปี กองลูกเสือที่ได้รับการเชิญชวนให้เข้าร่วมในพิธีสวนสนาม ถือว่าได้รับเกียรติอย่างสูงจากคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ ซึ่งกลุ่มหรือกองลูกเสือแต่ละสถานศึกษา จะนำลูกเสือเข้าร่วมสวนสนาม แสดงพลังและความสามัคคีของลูกเสือ ให้เป็นที่ประจักษ์แก่สาธารณชน จึงต้องจัดในสถานที่ขนาดใหญ่ รองรับจำนวนของลูกเสือได้ทั้งหมด เช่น สนามกีฬา สนามหน้าที่ว่าการอำเภอ หรือสนามศาลากลางจังหวัด เป็นต้น

พิธีการจะเริ่มจากลูกเสือ เนตรนารี ผู้บังคับบัญชาลูกเสือทั้งหมดตั้งแถวในสนามและอยู่ในท่าตามระเบียบพัก

เมื่อประธานในพิธีเดินทางมาถึง ผู้บังคับขบวนสวนสนามจะสั่ง “ลูกเสือ-ตรง” “ทำความเคารพประธาน (ตรงหน้า, ทางขวา, ทางซ้าย) วันทยา-วุธ”

ภาพที่ 7.3 การจัดแถวเตรียมสวนสนาม

- วงโยธวาทิตบรรเลงเพลงมหาฤกษ์
- ลูกเสือในแถวที่ไม่มีไม้พลอง ไม้ง่าม ทำความเคารพท่าตรง
- ลูกเสือในแถวที่มีไม้พลอง ไม้ง่าม ทำความเคารพท่าวันทยาวุธ
- ผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่ไม่มีไม้ถือ ทำความเคารพด้วยท่าวันทยหัตถ์
- ผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีไม้ถือ ทำความเคารพด้วยท่าวันทยาวุธ
- ผู้ถือธงประจำกองลูกเสือ ทำความเคารพด้วยท่าโรยธง
- ผู้ถือป้ายกลุ่ม กอง ทำความเคารพด้วยท่าตรง

จบเพลงมหาฤกษ์ผู้บังคับขบวนสวนสนาม วิ่งไปยังประธานเพื่อรายงานและเชิญประธานตรวจพลสวนสนาม จากนั้นผู้บังคับขบวนสวนสนาม นำประธานตรวจกองลูกเสือ

- ประธานขึ้นสู่ที่นั่ง
- ผู้บังคับขบวนสวนสนามสั่ง “เรียบ-อาวุธ” “ตามระเบียบ-พัก”
- ประธานจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย
- ผู้บังคับขบวนสวนสนามสั่ง “ลูกเสือ-ตรง” “ถอดหมวก” ลูกเสือถอดหมวก ประนมมือ
- ประธานทำพิธีเสร็จ ผู้บังคับขบวนสวนสนามสั่ง “สวมหมวก” “ตามระเบียบ-พัก”
- ลูกเสือกองเกียรติยศ เชิญธงลูกเสือประจำจังหวัด ผู้บังคับขบวนสวนสนามสั่ง “ลูกเสือ-ตรง”

“ทำความเคารพธงลูกเสือจังหวัด (ตรงหน้า, ทางขวา, ทางซ้าย) ระวัง วันทยาอาวุธ”

- วงโยธวาทิตบรรเลงเพลงมหาชัย 2 จบ
- ลูกเสือและผู้บังคับบัญชาในพิธี ทำความเคารพเหมือนเพลงมหาฤกษ์
- จบเพลง ผู้บังคับขบวนสวนสนามสั่ง “เรียบ-อาวุธ” “ตามระเบียบ-พัก”
- ประธานการจัดงานกล่าวรายงาน และเชิญประธานในพิธีมอบรางวัล เครื่องหมายเชิดชู

เกียรติ หรือเกียรติบัตร แก่ผู้มีคุณูปการต่อวงการลูกเสือ

- ผู้ตรวจการลูกเสือ ประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ นำลูกเสือกล่าวคำปฏิญาณ
- ผู้บังคับขบวนสวนสนามสั่ง “ลูกเสือ เตรียมกล่าวคำปฏิญาณ-ตรง”
- ผู้ตรวจการลูกเสือสั่ง “ลูกเสือสำรอง กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า” ลูกเสือสำรองและลูกเสืออื่นแสดงรหัส ผู้ถือธงให้วางโคนธงชิดเท้าขวาด้านใน แล้วแสดงรหัสเหมือนผู้ถือไม้งาม
- ผู้ตรวจการลูกเสือนำลูกเสือสำรองกล่าวคำปฏิญาณตน จากนั้นนำลูกเสือทั้งหมดกล่าวคำ

ปฏิญาณตน ทุกคนแสดงรหัส จบคำปฏิญาณลงมือลงและกลับคืนสู่ท่าตรง

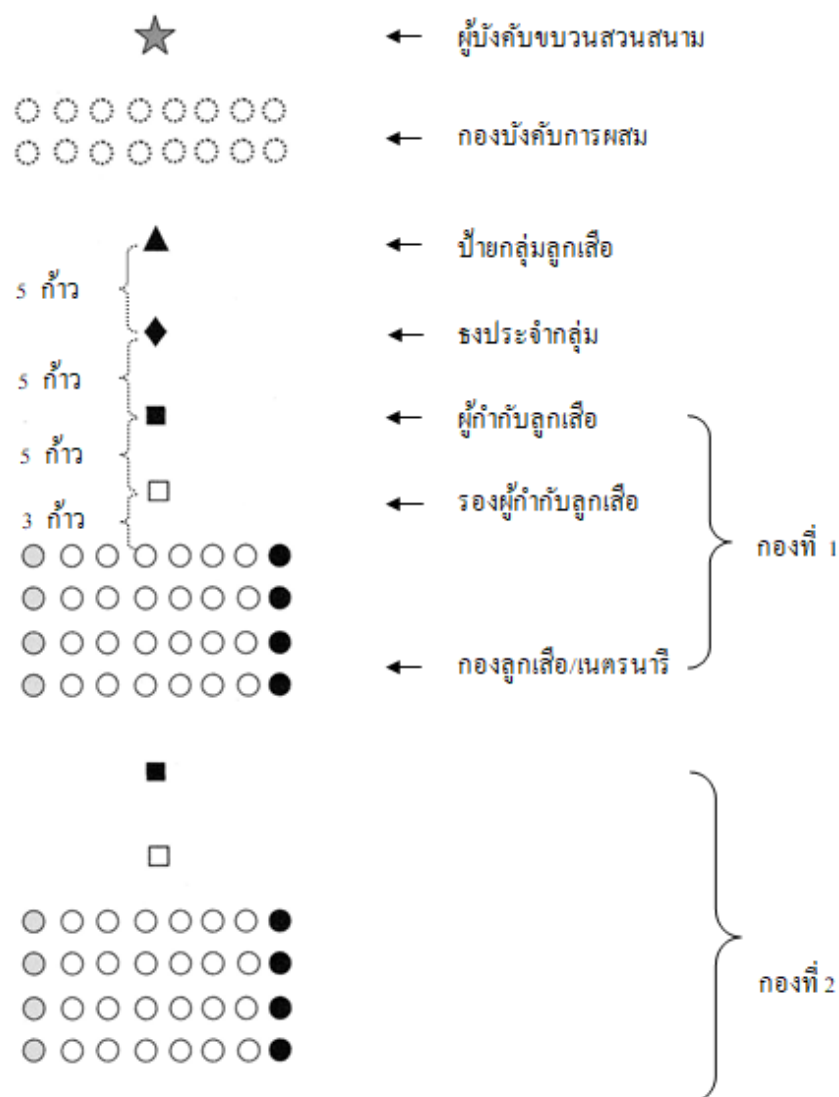
- ประธานในพิธีให้โอวาทแก่กองลูกเสือ
- ผู้บังคับขบวนสวนสนามสั่ง “ตรงหน้า-ระวัง” “วันทยา-อาวุธ”
- วงโยธวาทิตบรรเลงเพลงมหาฤกษ์ จบเพลงผู้บังคับขบวนสวนสนามสั่ง “เรียบ-อาวุธ”
- แตรเดี่ยวเป่าให้สัญญาณเตรียมตัวสวนสนาม 2 ครั้ง
- ลั่นเสียงแตรเดี่ยวผู้บังคับขบวนสวนสนามสั่ง (ขวาหัน, ซ้ายหัน) “แบก-อาวุธ”
- ผู้บังคับขบวนสวนสนามสั่งวิ่งไปเข้าประจำที่หน้ากองผสมแล้วสั่ง “หน้า-เดิน”

- วงโยธวาทิตบรรเลงเพลงสวนสนาม ลูกเสือทั้งหมดสวนสนามผ่านหน้าประธาน จนกลับเข้าที่เดิม ระหว่างผ่านหน้าประธานเมื่อได้ยินคำสั่ง “เลขวา-ท่า” ให้ทุกคน ยกเว้นคนที่อยู่ขวาสุดสะบัดหน้าไปยังประธาน จนถึงธงที่ 3 จึงหันกลับโดยอัตโนมัติ ลูกเสือที่มีไม้งามแกว่งแขนตามปกติ ส่วนลูกเสือที่

ไม่มีไม้ก้ำ เวลาสะบัดหน้าแขนทั้งสองข้างแนบชิดกางเกงหรือกระโปรง ไม่ต้องแกว่ง จนผ่านธงที่ 3
จึงแกว่งแขนตามปกติ

ภาพที่ 7.4 กองลูกเสือเกียรติยศเชิญธงลูกเสือประจำจังหวัด

ภาพที่ 7.5 รูปแบบการจัดขบวนสวนสนาม

การทำความเคารพเมื่อถือป้ายและธง

● การทำความเคารพเมื่อถือป้าย

ป้ายที่ใช้ในพิธีการลูกเสือ ได้แก่ป้ายจังหวัด ป้ายสถานศึกษา ป้ายกลุ่มหรือกองลูกเสือ ในการถือป้ายเมื่อยืนอยู่กับที่ ให้ถือป้ายทั้ง 2 มือ โดยมือขวากำคั้นป้ายชิดแผ่นป้าย มือซ้ายกำต่อลงมาชิดมือขวา โคนคั้นป้ายจรดพื้นตรงหน้ากึ่งกลางระหว่างปลายเท้าทั้งสอง เวลาทำความเคารพผู้ถือป้ายจะทำท่าตรงเท่านั้น

เมื่อเคลื่อนที่ถือป้าย มือขวาจับป้ายในลักษณะคว่ำมือ หันฝ่ามือเข้าหาลำตัว แขนขวาเหยียดตรงแนบลำตัว มือซ้ายจับคั้นป้ายในแนวเสมอไหล่ขวา ตั้งฉากกับลำตัว หันป้ายไปข้างหน้า การทำความเคารพในขณะเคลื่อนที่ ให้ถือป้ายเหมือนการเคลื่อนที่ปกติ แต่ให้หันป้ายเข้าหาองค์ประธานก่อนที่จะถึงธงที่ 1 ประมาณ 20 ก้าว และหันป้ายกลับที่เดิมเมื่อผ่านพ้นธงที่ 3 แล้ว ระหว่างทำความเคารพตามองตรงไปข้างหน้าขนานกับพื้น ไม่ต้องสละบัดหน้าไปยังประธาน

● การทำความเคารพเมื่อถือธง

ธงที่ใช้ในพิธีการลูกเสือ มีทั้งหมด 3 ชนิด ได้แก่

- ธงคณะลูกเสือแห่งชาติ
- ธงลูกเสือประจำจังหวัด
- ธงประจำกองลูกเสือ

ภาพที่ 7.6 ธงคณะลูกเสือแห่งชาติ และธงลูกเสือประจำจังหวัด

การถือธงเมื่ออยู่กับที่ ให้ถือธงด้วยมือขวา โคนคั้นธงจรดกับพื้นประมาณโคนนิ้วก้อยเท้าขวาค้นธงแนบลำตัวอยู่ร่องไหล่ขวา การทำความเคารพเมื่อเพลงบรรเลง ให้ใช้มือซ้ายจับคั้นธงชิดมือขวาและเหนือมือขวา แล้วใช้มือซ้ายยกคั้นธงขึ้นมาในแนวตรงเสมอไหล่ ข้อศอกซ้ายตั้งเป็นมุมฉากกับลำตัว มือขวาเหยียดตรงและจับคั้นธงไว้ ทำท่ากึ่งขวาหัน ค่อย ๆ ลดปลายคั้นธงไปทางไหล่ซ้ายอย่างช้า ๆ ตามจังหวะของเพลง มือขวาจับคั้นธงยกขึ้น จนแขนขวาเหยียดตรงไปข้างขวามือตามคั้นธง แล้วค่อย ๆ ยกปลายคั้นธงกลับขึ้นในท่าเคารพช้า ๆ เช่นเดียวกับขาลง กลับสู่ท่าตรงเมื่อเพลงบรรเลงจบลงเวลาเคลื่อนที่ให้แบกธงด้วยบ่าขวา มือขวาจับคั้นธง ห่างจากโคนคั้นธงพอสมควร ศอกขวาแนบลำตัว

และทำมุม 90 องศากับลำตัว การทำความเคารพขณะเคลื่อนที่ ให้เหยียดแขนซ้ายออกไปข้างหน้า
กำคั่นธงไว้ให้คั่นธงเอนไปข้างหน้าประมาณ 45 องศา ไม่ต้องสะบัดหน้าไปหาประธาน

หมายเหตุ. ผู้บังคับขบวนสวนสนามจะออกจากขบวนเมื่อผ่านธง 3 เลี้ยวขวาไปหยุดยืนทางกึ่ง
ขวาของประธาน และทำความเคารพในท่าวันทยาวิธ จนขบวนผ่านไปแล้ว จึงเลิกการเคารพ แล้วเดิน
ปิดท้ายขบวนไป

ภาพที่ 7.7 ขบวนสวนสนามผ่านหน้าประธาน

ภาพที่ 7.8 การทำความเคารพของผู้ถือป้ายและผู้ถือธง

เมื่อกลับเข้าประจำที่ และตั้งแถวเป็นที่เรียบร้อย ผู้บังคับขบวนสวนสนามสั่ง “เรียบ-อาวุธ”

- กองลูกเสือเกียรติยศเชิญธงลูกเสือจังหวัดกลับ ผู้บังคับขบวนสวนสนามสั่ง “ลูกเสือตรง” “ทำความเคารพธงลูกเสือจังหวัด ตรงหน้า-ระวัง วันทยา-วุธ”

- วงโยธวาทิตบรรเลงเพลงมหาชัย
- ผู้บังคับขบวนสวนสนามสั่ง “เรียบ-อาวุธ”
- ประธานในพิธีเดินทางกลับ
- ผู้บังคับขบวนสวนสนามสั่ง “ตรงหน้า-ระวัง” “วันทยา-วุธ”
- วงโยธวาทิตบรรเลงเพลงมหาฤกษ์จบเพลง
- ผู้บังคับขบวนสวนสนามสั่ง “เรียบ-อาวุธ” “ตามระเบียบ-พัก”
- เสร็จพิธี

3. พิธีสำรวจตนเอง

พิธีสำรวจตนเองมีวัตถุประสงค์สำคัญ คือให้ลูกเสือได้ตรวจสอบความดีชั่วของตนเอง ว่าที่ผ่านมาได้กระทำให้เป็นประโยชน์แก่คนอื่นแล้วหรือยัง และเตือนตนเองไม่ให้หลงระเหิงลืมตัว

ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่สมัครเข้าเป็นลูกเสือวิสามัญนั้น เรียกว่าเป็น “เตรียมลูกเสือวิสามัญ” จะต้องได้รับการพัฒนา อบรม ฝึกฝนวิชาการต่าง ๆ ของลูกเสือวิสามัญก่อน เมื่อเตรียมลูกเสือวิสามัญได้เรียนรู้จนเป็นที่พอใจแล้ว ผู้กำกับจะนำเตรียมลูกเสือวิสามัญไปอยู่ค่ายพักแรม ทดสอบความอดทน ความจริงใจ ทดสอบน้ำใจและความเข้าใจกฎและคำปฏิญาณ เมื่อเห็นว่าเตรียมลูกเสือวิสามัญ มีคุณสมบัติครบถ้วน สมควรได้รับการยกย่องและยอมรับว่าเป็นลูกเสือวิสามัญ ก็จะทำให้ได้รับการประดับแถบ 3 สี ที่เรียกว่าพิธีเข้าประจำกอง

พิธีสำรวจตนเองและพิธีเข้าประจำกอง จะเป็นพิธีที่ต่อเนื่องกัน คือเริ่มจากพิธีสำรวจตนเอง ก่อน แล้วต่อด้วยพิธีเข้าประจำกอง

เพื่อให้พิธีการเกิดความศักดิ์สิทธิ์และความประทับใจ พิธีสำรวจตนเองและพิธีเข้าประจำกอง ควรจัดในตอนกลางคืน เริ่มตั้งแต่เวลา 19.00 น. เป็นต้นไป จนกว่าจะเสร็จพิธี มีขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. เตรียมลูกเสือวิสามัญ แต่งเครื่องแบบครบเรียบร้อยเข้านั่งที่ที่จัดไว้ อันเป็นที่นั่งที่สบาย พอสมควรและสงบเงียบ

2. ประธานในพิธีเข้าชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของการสำรวจตัวเอง ให้ทุกคนปฏิบัติด้วยศรัทธาสงบ จริงใจ และมีสมาธิที่แน่วแน่ ให้ถือว่าเป็นพิธีการ ไม่ใช่เรื่องทำเล่น ๆ หรือสนุกสนาน ทุกคนต้องสงบและสำรวมอย่างแท้จริง

3. หลังจากที่ประธานกล่าวถึงวัตถุประสงค์ในข้อ 2 แล้ว ประธานจะกล่าวปราชญ์หรือปราชญ์ถึงเกาะแก่งแห่งชีวิต ซึ่งจะเปิดตัวอุปสรรคขวากหนาม คอยบั่นทอนชีวิต ขัดขวางมิให้การดำเนินชีวิตของคนเราดำเนินไปด้วยดี เกาะแก่งแห่งชีวิตดังกล่าว คืออุปสรรคต่าง ๆ ได้แก่ สุรณารี ภาษี กีฬาบัตร ยาเสพติด ฯลฯ

4. กองลูกเสือวิสามัญต้องเตรียมแผนการสำรวจตัวเองไว้ล่วงหน้าก่อนแล้ว โดยเขียนกฎลูกเสือ 10 ข้อ เพียงย่อ ๆ เช่น "มีเกียรติ" "ประพฤติชอบ" ลงบนก้อนหินที่มีขนาดโตหรือในกระดาดแผ่นใหญ่ แล้วแต่กรณี เพื่อให้ผู้พบอ่านง่าย จำนวน 10 คำ ครบจำนวนกฎทั้ง 10 ข้อ แล้วนำก้อนหินหรือกระดาดตอกติดเสา ไปตั้งไว้ในป่า (หากมี) หรือรอบ ๆ สนาม โดยวางให้ห่าง ๆ กันตามลำดับกฎข้อ 1-10 ระยะทางที่วางให้กว่นพอสมควร ซึ่งสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวในข้อนี้ ต้องเตรียมไว้ก่อนล่วงหน้าในตอนเย็นของวันสำรวจตัวเอง พร้อมทั้งกำหนดตัวบุคคลจำนวน 11 คน ไว้ประจำจุดทั้ง 10 จุด รวมทั้งผู้ที่กล่าวสรุปอีก 1 คน อยู่รวมกับกฎข้อที่ 10 ทั้งนี้ผู้ประจำตามจุดทั้ง 10 ต้อง

มีไฟฉายติดตัวด้วย เพื่อให้อ่านข้อความซึ่งอธิบายความหมายของกฎลูกเสือ และตามจุดต่าง ๆ ดังกล่าว ต้องมีตะเกียงจุดตั้งไว้เพื่อแสดงจุดที่ตั้งด้วย เพราะลูกเสือจะต้องเดินผ่านโดยมีผู้กำกับนำทางไป เมื่อลูกเสือได้รับการปรัมเกาะแก่แห่งชีวิตจบแล้ว

ภาพที่ 7.9 พิธีปรัมเกาะแก่แห่งชีวิต

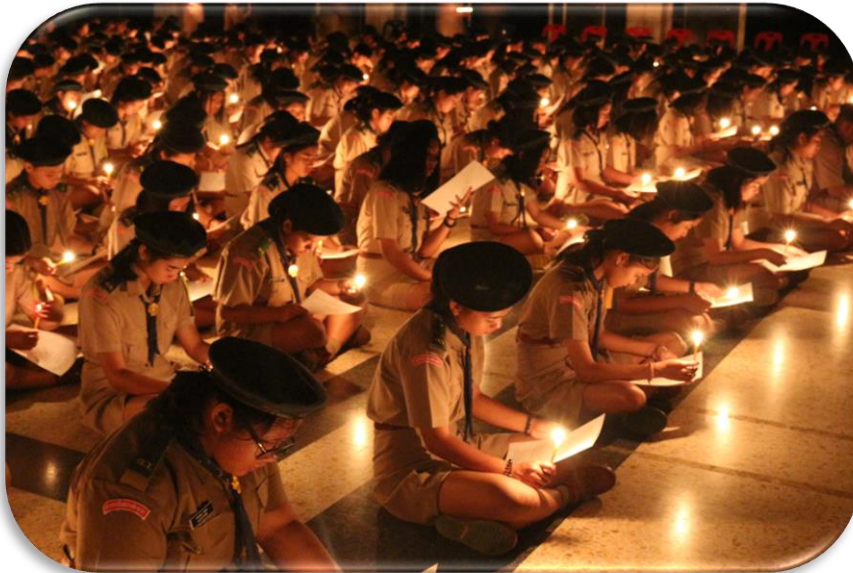
5. ผู้กำกับหรือรองผู้กำกับคนหนึ่ง จะเป็นผู้นำลูกเสือออกเดินทางไปในระหว่างความมืด ซึ่งเปรียบเสมือนผ่านวิถีทางแห่งชีวิตลูกเสือ โดยเรียกแถวลูกเสือให้อยู่ในรูปแถวตอนหมู่ หรือตอนเล็ก เมื่อเรียบร้อยแล้วถือไฟฉายหรือคบเพลิงเดินนำลูกเสือไปช้า ๆ ทุกคนอยู่ในภาวะสงบ ไม่พูด ไม่คุยสิ่งใดทั้งสิ้น และเดินตามผู้นำไป เมื่อถึงกฎข้อ 1 ให้ผู้นำแถวให้สัญญาณแก่ผู้ประจำฐาน ซึ่งซ่อนตัวอยู่ไม่ให้ลูกเสือเห็น อ่านข้อความของกฎข้อ 1 และคำสอนประกอบดัง ๆ และช้า ๆ ด้วยเสียงที่หนักแน่น ในท่ามกลางความมืดอันสงบเงียบนั้น เมื่อจบข้อความแล้วผู้นำแถวก็นำลูกเสือผ่านฐานต่อไปตามลำดับจนครบกฎข้อ 10 และแล้วตอนท้ายสุดจะมีผู้กล่าวสรุปกฎทั้ง 10 ข้อ อีกครั้งหนึ่ง

ภาพที่ 7.10 ผู้กำกับนำเตรียมลูกเสือวิสามัญเข้าสู่พิธีสำรวจตนเอง

6. หลังจากการกล่าวสรุปแล้ว ผู้กำกับจึงนำเตรียมลูกเสือวิสามัญไปสู่ลานกว้างอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งมีโต๊ะหมู่บูชาตั้งอยู่พร้อมแล้ว เพื่อทำพิธีเข้าประจำกอง

7. ผู้กำกับเชิญประธานจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย และสวดมนต์ เสร็จแล้วผู้กำกับที่เป็นผู้นำแถวมอบแบบสำรวจตัวเองให้ลูกเสือทุกคน หรือเพื่อความสะดวกอาจจะมอบให้กับเตรียมลูกเสือวิสามัญพบใส่กระเป๋าไว้ก่อนหน้า

ภาพที่ 7.11 การสำรวจตนเองของเตรียมลูกเสือวิสามัญ

8. ผู้กำกับจุดเทียนจากเทียนพิธีแล้วส่งต่อให้เตรียมลูกเสือวิสามัญคนอื่น ๆ จุดต่อ ๆ กันไป แล้วเตรียมลูกเสือแต่ละคนแยกกันไปหาที่นั่ง ที่จุดใดจุดหนึ่งในบริเวณนั้น ต่างคนต่างนั่งให้ห่างกัน เสร็จแล้วนั่งอยู่โดดเดี่ยวแล้วพิจารณาตัวเองตามข้อความทั้ง 21 ข้อ ในการสำรวจตัวเอง หากมีข้อใดที่ไม่อาจปฏิบัติได้หรือยากแก่การปฏิบัติ ให้พิจารณาสำรวจตัวเองในข้อนั้นนาน ๆ อีกครั้งหนึ่ง หากยังถือปฏิบัติไม่ได้เช่นเดิม ลูกเสือผู้นั้นมีสิทธิ์เดินออกไปจากลูกเสือบริเวณที่สำรวจตัวเองได้ และไม่มีสิทธิ์ที่จะเข้าร่วมพิธีประจำกองลูกเสือวิสามัญในวันนั้น จนกว่าลูกเสือผู้นั้นจะผ่านการสำรวจตัวเองทุกข้อ จึงจะเข้าพิธีประจำกองลูกเสือวิสามัญได้ในวันต่อไป

9. เมื่อผู้กำกับเห็นว่าเตรียมลูกเสือได้กระทำการสำรวจตัวเองเรียบร้อยแล้ว ให้นำเตรียมลูกเสือเข้าสู่สถานที่ที่จะประกอบพิธีเข้าประจำกองและติดแถบสามสีต่อไป

แบบสำรวจตัวเองของเตรียมลูกเสือวิสามัญ

การสมัครเข้าเป็นลูกเสือวิสามัญ เริ่มต้นด้วยการสำรวจตัวเองก่อน ดังต่อไปนี้

ก. เมื่อเรามีอายุมากขึ้น เวลาที่ยังผ่านไปเร็วขึ้น เมื่อคิดดูจะเห็นว่าชีวิตของเรานั้นสั้นนัก และในไม่ช้าก็จะสิ้นสุดลง ลูกเสือวิสามัญจึงควรถามตนเองว่า

- 1) ฉันได้ใช้เวลาในชีวิตของฉันให้เป็นประโยชน์สมกับที่ได้เกิดมาแล้วหรือ
- 2) ฉันได้ปล่อยเวลาให้หมดไปโดยไม่ได้ทำอะไรให้เป็นประโยชน์เลยหรือ
- 3) ฉันกำลังทำงานอะไรอยู่ที่ไม่เป็นประโยชน์แก่ใครเลยหรือ
- 4) ฉันได้แสวงหาความเพลิดเพลินหรือหาเงิน หรือหาหนทางก้าวหน้าให้แก่ตัวเองมากเกินไป โดยมีได้พยายาม

ช่วยเหลือผู้อื่นหรือ

- 5) ฉันเคยทำร้ายหรือทำให้ใครเดือดร้อนบ้างหรือไม่ ฉันทำอะไรเพื่อแก้ไขสิ่งที่ฉันทำผิดไปแล้วบ้าง
- 6) ฉันเคยได้ช่วยเหลือใครบ้างในชีวิตของฉัน มีใครอีกหรือไม่ที่ฉันจะช่วยให้

ข. คติพจน์ของลูกเสือวิสามัญคือ " บริการ " ฉะนั้น ถ้าได้เข้าร่วมเป็นลูกเสือวิสามัญ ก็คงจะมีโอกาสได้รับการฝึกอบรม และทำงานเกี่ยวกับบริการต่าง ๆ จึงควรถามตัวเองว่า

- 1) ฉันเข้ามาเป็นลูกเสือวิสามัญ เพื่อความสนุกสนานที่จะได้รับเท่านั้นหรือ
- 2) ฉันตั้งใจจะบริการเสียสละอย่างจริงใจหรือไม่
- 3) ฉันเข้าใจความหมายของคำว่า "บริการ" อย่างไร
- 4) ฉันทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนในงาน แผนงาน หรือการกระทำใด ๆ ของฉันบ้างหรือไม่
- 5) บริการอะไรที่ฉันทำได้อย่างดีที่สุด ที่บ้าน ที่ทำงาน และในเวลาว่างของฉัน

ค. บริการ ไม่ใช่เรื่องของเวลาว่างเท่านั้น บริการควรเป็นทัศนคติแห่งชีวิตที่มีช่องทางจะแสดงออก มาด้วยความสมัครใจของเราเอง เราไม่ได้ทำงานเพื่อนายจ้างใด ๆ ที่เราให้บริการเพราะเรามีจิตใจ การกระทำเช่นนี้แสดงว่าเราเป็นลูกผู้ชาย เนื่องจากความสำเร็จในการให้บริการ ย่อมแล้วแต่นิสัยใจคอ ของเราเองเป็นสำคัญ ฉะนั้น จึงบังคับตนเองให้อยู่ในระเบียบวินัย เพื่อที่เราจะได้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น

- 1) ฉันจะเพียรพยายามที่จะละหรือเลิกนิสัยชั่วทั้งหลายที่ได้มีมาแต่ก่อนแล้วหรือ
- 2) อะไรเป็นจุดอ่อนในนิสัยใจคอของฉันบ้าง
- 3) ฉันมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และซื่อตรงต่อครอบครัว ผู้บังคับบัญชา ผู้น้อย ขบวนการลูกเสือ เพื่อนของฉัน และตัวของฉันเองหรือไม่
- 4) ฉันเป็นผู้มีเกียรติ มีสัจจะ และเชื่อถือได้จริงหรือ
- 5) ฉันมีใจหนักแน่น ร่าเริง และเชื่อถือได้จริงหรือ
- 6) ฉันมีสติ และประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ หรือ
- 7) ฉันมีความมานะ อดทน ที่จะยืนหยัดในเมื่อโชคไม่เข้าข้างฉันหรือ
- 8) ฉันเป็นตัวของตัวเอง หรือฉันยอมให้ผู้อื่นชักจูงไป
- 9) ฉันมีใจเข้มแข็งเพื่อที่จะหลีกเลี่ยงจากสิ่งที่ย่ำแย่ต่าง ๆ เช่น การพนัน สุรา นารี หรือ
- 10) ถ้าฉันมีข้อบกพร่องในสิ่งเหล่านี้ประการใด ฉันจะตกใจ ภูมิใจ บัดนี้หรือไม่ว่าฉันจะทำตัวให้ดีที่สุด ที่จะแก้ไขข้อบกพร่องเหล่านี้ และสละให้สิ้นไป ขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย จงดลบันดาลให้ข้าพเจ้ามีกำลังที่จะก้าวไปข้างหน้า อย่างถูกต้อง สมเป็นพลเมืองดี และเพื่อเป็นกำลังของชาติบ้านเมืองของข้าพเจ้าสืบต่อไป

4. พิธีเข้าประจำกอง

พิธีเข้าประจำกองเป็นการให้เกียรติ และเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่จะยอมรับและประกาศว่า ลูกเสือคนนั้นมีความสามารถ และคุณสมบัติครบถ้วนและเพียงพอที่จะเป็นลูกเสือวิสามัญ

อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในพิธีเข้าประจำกองประกอบด้วย

1. โต๊ะหมู่บูชา ประกอบด้วยธงชาติ โต๊ะหมู่บูชาพร้อมพระพุทธรูป พระบรมฉายาลักษณ์
2. พระรูปรัชกาลที่ 6 พร้อมโต๊ะบูชา
3. รูปผู้ให้กำเนิดลูกเสือโลก (ปี.พี.)
4. โต๊ะประกอบพิธีที่ปูด้วยธงชาติ
5. ชั้นน้ำสะอาดขนาดใหญ่
6. พานใส่แถบ 3 สีเท่าจำนวนลูกเสือ
7. เทียนสำหรับอ่านแผ่นสำรวจตนเอง
8. แผ่นสำรวจตนเอง
9. แผ่นอ่านฐานที่เป็นการแปลความหมายของกฎลูกเสือ 10 ข้ออย่างผู้ใหญ่
10. เทียนใหญ่ 1 คู่ จุดบนโต๊ะพิธี

สถานที่ที่จะประกอบพิธีเข้าประจำกองลูกเสือวิสามัญ ควรจะเป็นสถานที่สงบเงียบและมีขนาดใหญ่พอที่จะรองรับจำนวนของลูกเสือได้ทั้งหมด พิธีเข้าประจำกองลูกเสือวิสามัญ มีขั้นตอนการ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

ภาพที่ 7.12 พิธีประจำกองของเตรียมลูกเสือวิสามัญ

พี่เลี้ยงนำเตรียมลูกเสือวิสามัญในเครื่องบิน ที่สมัครเข้าเป็นลูกเสือวิสามัญ มายืนอยู่ข้างหน้ากองลูกเสือวิสามัญ และอยู่ระหว่างพี่เลี้ยงสองคน มีโต๊ะพิธีซึ่งปูด้วยธงชาติ ผู้กำกับที่เป็นผู้ทำพิธียืนด้านหนึ่งของโต๊ะ หันหน้าเข้าหาลูกเสือที่จะเข้าประจำกอง เรียกชื่อผู้ที่เข้าพิธีและถามดังนี้

ผู้กำกับเรียกชื่อผู้สมัคร "เจ้ามาที่นี่เพื่อที่จะเข้าเป็นลูกเสือวิสามัญในคณะพี่น้องลูกเสือแห่งโลกอันยิ่งใหญ่หรือ"

ผู้สมัคร "ครับ / ค่ะ"

ผู้กำกับ "ถึงแม้ว่าเจ้าจะมีข้อยุ่งยากมาบ้างแล้วในอดีต แต่บัดนี้ เจ้าก็ได้ตั้งใจที่จะทำให้ดีที่สุด เพื่อเป็นผู้มีเกียรติ มีสัจจะ มีความซื่อตรงในการทำงานทั้งปวง พร้อมทั้งจะปฏิบัติชอบด้วยกาย วาจา ใจ ใช่หรือไม่"

ผู้สมัคร "ใช่ครับ / ใช่ค่ะ"

ผู้กำกับ "เจ้าได้คิดรอบคอบดีแล้วหรือว่า เจ้าพร้อมที่จะเข้าเป็นลูกเสือวิสามัญ"

ผู้สมัคร "ข้าได้คิดรอบคอบดีแล้ว"

ผู้กำกับ "เจ้าเข้าใจหรือไม่ว่าคำว่า "บริการ" นั้นหมายความว่า ตลอดเวลาเจ้าจะต้องมีใจหนักแน่นต่อผู้อื่นทุกคนและเจ้าจะทำดีที่สุดเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น ถึงแม้ว่าการช่วยเหลือนั้นไม่สะดวก หรือไม่เป็นที่พอใจ หรือไม่เป็นที่ปลอดภัยแก่ตัวเองและเจ้าจะไม่หวังสิ่งตอบแทนใด ๆ ในการให้บริการนั้น"

ผู้สมัคร "ข้าเข้าใจดีแล้ว"

ผู้กำกับ "ข้าขอให้เจ้า ล้างมือในอ่างน้ำ เพื่อเป็นการแสดงว่า เจ้าได้ชำระจิตใจให้ใสสะอาด ปราศจากข้อครหาหมองทั้งปวง อันเป็นเครื่องบดทอนความก้าวหน้าในชีวิตการเป็นลูกเสือวิสามัญของเจ้า เจ้าจะทำหรือไม่"

ผู้สมัคร (ก้าวมาที่โต๊ะพิธี ล้างมือทั้งสองในอ่างน้ำ หยิบหินในอ่างน้ำ 1 ก้อน เก็บใส่กระเป๋าสีเสื้อ เช็ดมือที่ผ้า แล้วกลับไปยืนที่เดิม)

ผู้กำกับ "เจ้าเข้าใจดีหรือไม่ว่า การที่จะเป็นลูกเสือวิสามัญนั้น เจ้ากำลังจะร่วมอยู่ในคณะลูกเสือที่ต้องการจะช่วยเหลือเจ้า ให้สามารถปฏิบัติตามอุดมคติของเจ้า และเราขอให้เจ้าปฏิบัติตามข้อบังคับและคติพจน์ของเรา ในเรื่องการให้บริการแก่ผู้อื่น"

ผู้สมัคร "ข้าเข้าใจดีแล้ว"

ผู้กำกับ "ถ้าเช่นนั้น ข้าขอให้เจ้ากล่าวคำปณิธานของลูกเสือ และพึงเข้าใจไว้ด้วยว่า
เจ้าจะแปลความหมายของคำปณิธานนี้ ไม่ใช่อย่างเด็ก แต่จะแปลอย่าง
ผู้ใหญ่"

ผู้สมัคร ก้าวออกมาข้างหน้า เอามือซ้ายจับธงมือขวาแสดงรหัส
หากผู้สมัครมีจำนวนมาก ให้เข้าแถวตอนหน้ากระดานหมู่ปิดระยะ
แถวแรกยื่นมือซ้ายออกไปแตะคันธงมือขวาแสดงรหัส แถวถัดไปยื่นมือซ้าย
แตะไหล่คนข้างหน้ามือขวาแสดงรหัส ลูกเสือและผู้กำกับทุกคนแสดงรหัส
ผู้สมัคร "ด้วยเกียรติของข้า ข้าสัญญาว่า"

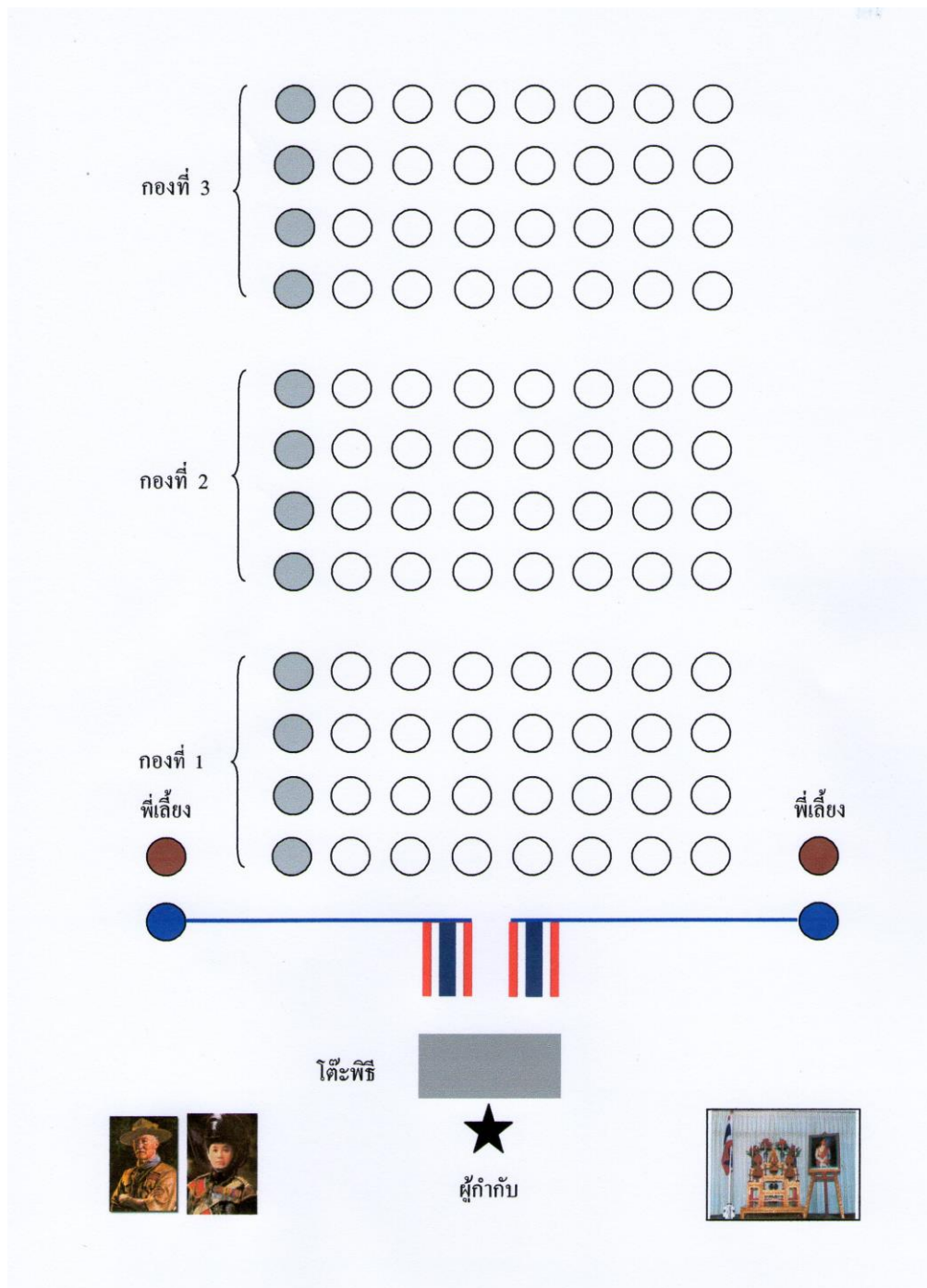
ข้อ 1 ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ข้อ 2 ข้าจะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ

ข้อ 3 ข้าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ

ผู้กำกับ "ข้าฯ เชื่อเจ้าว่าด้วยเกียรติของเจ้า เจ้าจะปฏิบัติตามคำปณิธานที่เจ้าให้ไว้
แล้ว" ผู้กำกับลูกเสือวิสามัญติดแถบที่ไหล่แก่ลูกเสือวิสามัญ และมอบ
เครื่องหมายให้พร้อมกล่าวว่า

ผู้กำกับ “แถบที่ไหล่นี้มีสามสี คือสีเหลือง สีเขียวและสีแดง สีเหล่านี้เป็นสีของ
ลูกเสือทั้งสามประเภท ที่อยู่ในวงพี่น้องลูกเสือ ข้าขอต้อนรับเจ้าเข้ามาอยู่
ด้วย ขอให้สีทั้งสามนี้ จงเป็นเครื่องเตือนใจให้เจ้าระลึกถึงหน้าที่ของเจ้า
ที่มีอยู่ต่อลูกเสือรุ่นน้องและขอให้เจ้าระลึกถึงความรับผิดชอบของเจ้า ใน
ฐานะที่เป็นลูกเสือวิสามัญ ในการที่จะบำเพ็ญตน ให้ดีที่สุดที่จะเป็น
ตัวอย่างแก่ลูกเสือรุ่นน้องต่อไป”

ภาพที่ 7.13 แสดงแผนผังพิธีเข้าประจำกอง

หมายเหตุ.

1. หากเตรียมลูกเสื่อวิสามันญ์มีจำนวนมาก อาจเข้าระดับแถบ 3 สี ครั้งละ 1-2 หมวกก็ได้ โดยนายหมู่สั่งถึงขวาหัน แล้วผู้ทำพิธีเชิญผู้กำกับทุกคนร่วมระดับแถบ 3 สี และกล่าวแสดงความยินดีกับลูกเสื่อใหม่
2. ในสมัยของ บี.พี. มีลูกเสื่อ 3 ประเภทคือลูกเสื่อสำรอง ลูกเสื่อสามัญ และลูกเสื่อวิสามัญ ยังไม่มีลูกเสื่อสามัญรุ่นใหญ่ ที่เพิ่งมาตั้งขึ้นในภายหลัง จึงไม่มีแถบสีของลูกเสื่อสามัญรุ่นใหญ่